RIKU KORHONEN

Az első lány

Hatéves voltam, amikor azt mondta az anyám: Emlékezetünk azt állítja, halandók vagyunk, ám a szeretet más véleményen van. Ne bízz az emlékezetben! Az egyetlen út a teljesség felé a szeretet.

Nem feleltem. A gyerekszoba padlóján ültünk szétszórtan heverő játékaim között, és bele voltunk merülve a szavannás memóriajátékba. Egymás után fordítottuk fel a lapokat, hogy megtaláljuk az állatok párjait. Az összetartozó hímeket és nőstényeket műanyag bárkába tettük. Akinek megtelt a bárkája, dobhatott. Amikor pedig hatost dobott, ömleni kezdett az eső, és a nyertes az állatokkal áthajózhatott a hatalmas vizeken. A túlparton egy olyan ország várta, ahol nincsenek angyalok.

Úgy gondolom, zavaros beszédével az emlékezetről és a szeretetről anyám el akarta terelni a figyelmemet és ki akart zökkenteni a koncentrálásból. Épp vesztésre állt a játékban, mint mindig, és rosszul viselte a vereséget. Nem hagytam magam. Megtaláltam a két leopárdot, a két thomson-gazellát és a két nagyszemű törpeantilopot, majd a bárkámba tettem őket. Elsőre hatost dobtam. Zuhogni kezdett az eső. Anyám dühösen kivonult a konyhába, bömböltetni kezdte a vonószenét játszó rádiót, és addig csörömpölt a lábosokkal, amíg apám ki nem ment hozzá, hogy lecsendesítse. Apámnak két feladata volt otthon: mappákba rendezni az autósújságokat, és megnyugtatni az anyámat.

Este a fürdőkád langyos vizében feküdtem, és Josefiina járt az eszemben, aki az emeleten lakott. Tudtam, hogy ő lesz a feleségem. Világos hajú, nagy fogú lány volt, az apja katona. Az állatokra gondoltam a bárkában, akikkel a felhőszakadásban elhajóznánk az angyalok nélküli országba. Ott Josefiina életében először láthatna hegyeket és bármikor zongorázhatna, mivel nem akadályozhatná meg a házmester felesége.

Ő volt a legjobb barátom. Sosem unatkoztam a társaságában. Ha rágondolok, gyakran látom őt magam előtt napsütésben, amint harisnyanadrágban és sárga ruhában, pitypanggal a kezében ül egy széken. Csak úgy ragyog és növekszik a fényben, és bár nem csinál semmi különöset, mégis jólesik őt nézni. Néha a játék hevében elcsendesedett, és a vállamra hajtotta fejét. Mozdulatlanul vártam, hogy a súlyos gondolatnak a végére érjen, és folytathassuk a játékot. Olyankor elsötétült és elkomolyodott a tekintete, mintha éjjeli homály borulna hirtelen egy ablakra, de nem féltem tőle, csak a gondolattól, hogy máshoz megy majd feleségül.

Eljött a következő nyár. Josefiina új játékot talált ki.

A sziklán feküdtünk az udvarban, a hangával borított rész és a Ferdefenyő mellett. Halkan zúgott a szél a fenyőágak között. Alacsony, beteg fa volt, rézsútosan nőtt,

ezért könnyen fel lehetett rá mászni. A törzséből négy szög állt ki szélrózsaszerűen, észak, dél, kelet és nyugat felé mutatva. Josefiina szerint ez az ördög műve. Elmesélte, milyen mérgesen mászott fel az ördög fiatal korában a Ferdefenyőre kalapáccsal a kezében, hogy beverje a szögeket.

– Miért? – kérdeztem.

Nem tudta megmondani. Nem könnyű kitalálni, mit és miért tesz az ördög. De abban biztos volt, hogy a szögeket az ördög verte be. Ami abból is látszik, hogy csúnyán elrozsdásodtak az esőben és a szélben.

Nyár volt, hevertünk a sziklán a hajladozó Ferdefenyő mellett, és Josefiina térképet készített kockás papírra. Rárajzolta az udvarban álló emeletes házakat, a sziklát, a nagyobb köveket, az utat és az erdőt. Elneveztük a helyeket, de úgy, hogy csak mi érthessük és ismerhessük fel őket, majd a térképre írtuk a neveket. Középre rajzolta a Ferdefenyőt az ördög szögeivel, és apró alakokként minket, amint a fa gyökereinél fekszünk.

Josefiina olyan büszke volt művére, hogy elmosolyodott, és a fülemnél fogva magához húzott. Száját a számra szorította. Elszédültem és lehajtottam a fejemet. A térképre pillantottam, ami most új színben tűnt fel. Megláttam magunkat egymás mellett odalent a sziklán, mintha bárányfelhők közül néznék le. Megértettem, hogy a térkép az angyalok nélküli országot ábrázolja, ahová már megérkeztünk Josefiinával és az összes állatunkkal együtt.

Tudtuk, a térkép olyan fontos, hogy a felnőttek nem láthatják. Átlátszó nejlonzacskóba csomagoltuk tehát, majd gödröt ástunk és eltemettük. És hogy el ne felejtsük, hol a rejtekhely, készítettünk egy második térképet, amire rárajzoltuk az elsőnek a helyét. A másodikat is titkolnunk kellett a felnőttek elől, ezért újabb gödröt ástunk, hogy eldugjuk, majd készítettünk egy harmadikat, ami elvezet a másodikhoz.

Lázas térképkészítés jegyében telt a nyarunk. Tízesével rajzoltuk, majd rejtettük el a térképeket. Úgy képzeltem, hosszú láncot alkotnak, ami a türelmes keresőt elvezeti az elsőhöz, ahhoz, amin Josefiina és én a Ferdefenyő gyökereinél fekszünk. Tudtam, hogy ősszel kezdődik az iskola, és más dolgokkal kell majd foglalkoznunk: komolyakkal, amiket a felnőttek szerint megjegyeznünk, tudnunk vagy csinálnunk kell.

Ennek a történetnek nincsen tanulsága, vagy ha mégis, az túl nehéz nekünk, embereknek. Ősszel Josefiina elköltözött. Az apja a szigetvilágban kapott munkát egy kis sziklaszigeten, kint a nyílt tengeren, ahol laktanya működött. Oda jár majd Josefiina egy tízfős iskolába. Télen befagy majd a tenger a sziget körül, és hosszasan kell gyalogolnia a jégen, ha át akar jönni a szárazföldre, hogy meglátogasson.

A költözés napján elbújtam a sötét gardróbszobába, és anyám rókagallérjába hullattam könnyeimet. Beindítottak egy nagy kocsit az udvaron, a zsigereimben éreztem, amint elhajt. Így lett számomra Josefiina az első lány, az a lány, akitől minden későbbi szerelmem és szomorúságom eredt.

Josefiina és az állatok a bárkában. Josefiina és az ország, ahol nincsenek angyalok. Josefiina és az összes térkép, amit rajzoltunk, az első is. Már három évtizede

mindennek. A térképek rég elporladtak, a vadon élő állatok kihalófélben vannak, én pedig nem bízom az emlékezetben. Csak ritkán hallom – talán álmomban vagy amikor boldogtalan vagyok és kissé távolabb önmagamtól – hogy még mindig suttog a Ferdefenyő. Olyankor tisztán látom Josefiina arcát, mintha csak mellettem feküdne a bárányfelhők alatt.

BOTKA GABRIELLA fordítása

BÖLÉNY A VÖRÖSÖN, 64×80 CM (AKRIL, VÁSZON) 2011.